

QORTI TAL-APPELL

IMĦALLFIN

**ONOR. IMĦALLEF GIANNINO CARUANA DEMAJO
PRESIDENT**

ONOR. IMĦALLEF TONIO MALLIA

ONOR. IMĦALLEF ANTHONY ELLUL

Seduta ta' nhar il-Ħamis, 13 ta' Ottubru, 2022.

Numru 18

Rikors numru 272/2021/1

Wara d-deċiżjoni tal-Kumitat tal-Kamra tal-Periti BPC 1903 fl-ismijiet:

Simon Ciantar

v.

Perit Elena Borg Costanzi

1. Dan huwa appell tal-Perit Elena Borg Costanzi minn deċiżjoni mogħtija mill-kumitat tal-Kamra tal-Arkitetti fit-2 ta' Awwissu 2021 li sabet lill-appellanti ħatja ta' ċerti nuqqasijiet fil-qadi tal-professjoni tagħha ta' perit. Il-fatti rilevanti huma dawn:
2. Saru xogħlijiet ta' kostruzzjoni f'sit f'San Ġwenn u, matul dawn ix-xogħlijiet, kellu jitneħħa ħajt li kien iservi ta' lqugħ għal vetturi li jgħaddu minn rampa privata. Bit-twaqqiġ tal-ħajt ma kien ikun hemm xejn li jzomm vettura li, f'każ ta' manuvra ħażina, taqa' minn għoli konsiderevoli. Għal-

hekk, bil-ħsieb li jiġi evitat dan il-perikolu tqiegħdet struttura temporanja flok il-ħajt oriġinali.

3. Dwar din l-istruttura, fil-25 ta' Marzu 2019 sar rapport f'isem l-appellanti li jgħid hekk:

»With reference to the site in caption and the protection fence at the rear of the property please find below explanation regarding the matter.

»Prior to excavation works commencing, upon inspection of third party walls it was noted that the wall at the back of the site was constructed unevenly being both off plumb and alignment and over no foundations ... .. As a precaution for the vibrations which would be occurring during excavation, it was suggested to remove the height of the wall and replace it with a temporary fence. This was in fact done with the consent of the owner of the third party property. ... ..

»The fence was re-inspected today and found to be stable whereby one could note that it is properly bolted to the walls and at the intersection between the fences extra reinforcement was done to stabilize the fence. ... ..

»... .. due to the lack of tothing between the concrete and the masonry wall, the poor foundation conditions and the vibrations during excavation works, there is a slight detachment between the concrete screed and the wall. For this reason it is not advisable to build any permanent wall on the existing wall prior to repair works. Ideally the new construction work would be complete until the same level of the wall. If this matter cannot wait till then, one would have to work from the side of the site by means of a tower crane (no access by mobile crane) which should be installed within the next 3-4 weeks. Alternatively, one can carry the repair works from the side of the third party, however this would block the access to the existing ramp leading to the garages found in level -1 for a period of time which obviously would need to have the consent from all tenants.«

4. Fit-13 ta' Mejju 2019 Simon Ciantar ressaq ilment lill-Kamra tal-Arkitetti konta l-appellanti. L-ilment iġid hekk:

»I want to make an official complaint for gross negligence and incompetence against Perit Elena Borg Costanzi for a report issued to the buildings regulations officer regarding the safety of a barricade closing off a drive-in from a dangerous building site ... ..

»This is the drive-in to my office garage. The dividing wall to the next property was demolished by the developer and replaced by this flimsy barricade which is the only thing protecting all garage users from a 3 storey drop. I have been reporting the developer for the last 3 months. Finally when action was to about to be taken the developer produced a report from Architect Elena Borg Costanzi saying that this wall is

safe for use as a barrier in a drive-in! Because of this report the building regulations officer cannot impose the fines he was about to charge. ... .. «

5. Il-Kamra tal-Arkitetti għarrfet lill-appellanti b'dan l-ilment u stednitha tagħmel l-osservazzjonijiet tagħha dwaru u talbitha wkoll tagħrif rilevanti għall-każ. L-appellanti wiegħbet u tat it-tagħrif meħtieġ. Wara li l-kumitat tal-Kamra tal-Arkitetti stħarreġ il-każ, sar ir-rapport tat-2 ta' Awwissu 2021 li minnu sar dan l-appell. Ir-rapport iġħid hekk:

»The council of the *Kamra tal-Periti* reviewed the facts of the case as outlined above at its meeting of the 2nd August 2021. ... ..

»... ..

»The council assessed the case on the basis of the information provided by both parties to determine whether the Perit was responsible for professional misconduct on the basis of criteria set by the Periti Act, Cap. 390 and subsidiary legislation, including:

- »a. breach of the Professional Code of Conduct
- »b. breach of a directive of the Kamra tal-Periti
- »c. professional negligence, misconduct or malpractice
- »d. behaviour that brings the profession into disrepute.

»The council considered that:

»(1) SC [Simon Ciantar] reported EBC [Elena Borg Costanzi] “for gross negligence and incompetence ... for a report issued to the buildings regulations officer regarding the safety of a barricade closing off a drive-in from a dangerous building site at Triq Bernardette San Gwann” and that in such report EBC stated “that this wall is safe for use as a barrier in a drive-in”.

»(2) EBC produced a copy of a report dated 25th March 2019 wherein she stated that “As a precaution for the vibrations which would be occurring during excavation it was suggested to remove the height of the wall and replace it with a temporary fence. This was in fact done with the consent of the owner of the third party property. ... .. The fence was re-inspected today and found to be stable whereby one could note that it is properly bolted to the walls and at the intersection between the fences extra reinforcement was done to stabilize the fence”. The BRO [building regulations officer] subsequently confirmed receipt of this report from EBC.

»The council noted that:

»(a) EBC did not state that the fence “is safe for use as a barrier in a drive-in” as claimed by SC, but that it was “found to be stable”.

»(b) Legal Notice 96 of 1968 (Building Safety Regulations) outlined a number of responsibilities of “every contractor or other employer of workmen who is undertaking any of the operations to which these regulations apply”. These responsibilities include:

»... ..

»In light of the above, the council noted that ever since 1968 the onus for providing safe barriers to prevent falls lay squarely with the mason or the contractor. With the coming into force of LN 88 of 2018, the project supervisor appointed by the client is the person under whose direct responsibility such matters fall, and the contractor is obliged to follow the minimum requirements outlined in Schedule IV, even if not specifically instructed by the project supervisor.

»On the basis of the investigation carried out by the council of the *Kamra tal-Periti*, the following determinations were made:

- »a. Breach of the Professional Code of Conduct – No breach was detected by the council
- »b. Breach of a directive of the *Kamra tal-Periti* – No breach was detected by the council
- »c. Professional negligence, misconduct or malpractice

»The council determined that the Perit, in certifying the fence as stable, may have given the false impression to the recipients of the report that the fence was an adequate solution to safeguard occupants of the third-party property in safely making use of the ramp leading to underlying garages.

»It is pertinent to point out that although the Perit was not legally bound to certify the temporary fencing (vide LN 96 of 1968 and LN 88 of 2018), by producing such certification Perit Borg Costanzi voluntarily chose to take on additional liabilities over and above what a Perit is normally expected to take. Although the temporary fencing may have been stable as stated by the Perit, it is clear from the evidence submitted that it was not suitable to withstand possible impact by vehicles making use of the ramp. Thus, by issuing the aforementioned certification Perit Borg Costanzi became responsible to take more decisive action, namely to halt works and order that adequate and structurally sound temporary works were implemented to protect affected members of the public, in particular the users of the garage ramp located alongside the party line.

»In view of the above, the council determined that the Perit is guilty of professional malpractice.

- »d. Behaviour that brings the profession into disrepute

»The council determined that in providing misleading certification regarding the temporary fence and exposing the public to unnecessary and altogether avoidable risk and treating such risk without the rigour expected of a warrant holder, Perit Borg Costanzi also brought the profession into disrepute.

»Having taken into account the above considerations and the fact that Perit Borg Costanzi has a clean professional conduct record, the council determined that a formal written warning shall be issued against the Perit. This warning shall be registered in the records of Perit Elena Borg Costanzi held by the *Kamra*, and shall constitute an aggravating factor should any further complaints of a similar nature be filed against the Perit in the future.«

6. L-appellanti ressqet appell minn din id-deċiżjoni b'rikors tas-16 ta' Settembru 2021. Simon Ciantar wieġeb fl-4 ta' Marzu 2022 u qal illi ma huwiex kontradittur legittimu għall-appell billi "m'għandu ebda relazzjoni ġuridika mal-appellanti". B'dikriet tat-13 ta' Mejju 2022 il-qorti laqgħet talba tal-Kamra tal-Periti sabiex din tintervjeni fil-proċeduri *in statu et terminis* iżda l-Kamra tal-Periti ma għamlitx sottomissjonijiet dwar l-appell.
7. Qabel ma nqisu l-meritu tal-appell inqisu l-eċċezzjoni ta' Simon Ciantar illi ma huwiex kontradittur legittimu u illi l-proċeduri għandhom jtkomplew f'kontestazzjoni mal-Kamra tal-Periti.
8. Ir-reg. 6 tar-Regolamenti dwar il-Kamra tal-Arkitetti ["L.S. 390.01"] jgħid hekk dwar appelli:

» 8. Kull arkitett u inġinier ċivili, li jkun ingħata piena taħt ir-regolamenti 5 u 6, jkollu d-dritt ta' appell lill-Qorti tal-Appell kemm-il darba jippreżenta rikors għal hekk fi żmien ħmistax-il ġurnata minn meta jirċievi l-avviż tad-deċiżjoni dwaru. Il-Qorti tal-Appell jkollha s-setgħa li tħassar jew timmodifika d-deċiżjoni tal-kumitat tal-Kamra tal-Arkitetti, u li tagħti deċiżjoni dwar l-ispejjeż tal-appell.«
9. Ir-regolament ma jgħidx f'kontestazzjoni ma' min għandu jsir l-appell.
10. Għalkemm igħid illi "m'għandu ebda relazzjoni ġuridika mal-appellanti", Simon Ciantar għandu interess f'dawn il-proċeduri għax kien hu illi ipprovokahom u kien hu li xtaq l-eżitu tagħhom fis-sens tad-deċiżjoni appellata. Għalhekk għandu interess jikkontesta l-appell.

11. L-eċċezzjoni hija għalhekk miċħuda.

12. Ngħaddu għall-meritu tal-appell. L-ewwel aggravju jgħid hekk:

»Il-kumitat tal-Kamra tal-Periti ma kienx kostitwit skond il-liġi

»Id-deċiżjoni manifestament tmur kontra d-disposizzjonijiet tal-Kap. 390 u tal-Avviż Legali 210 tal-2000 kif emendat għas-segwenti raġunijiet:

»M'hemm ebda prova illi l-kumitat li ddeċieda dwar il-każ tal-esponenti kien ikkostitwit skond id-disposizzjonijiet tar-regolament 3 tal-Avviż Legali 210 tal-2000 kif emendat.

»Skond l-istess regolament, il-kumitat għandu jigi maħtur darba fis-sena, jeleġġu minn fosthom president, viċi-president, segretarju u teżorier u l-ismijiet tal-membri għandhom jigu ppubblikati fil-Gazzetta tal-Gvern.

»Minkejja l-fatt illi l-esponenti għamlet il-verifiki tagħha, ma setgħet tintraċċa ebda ħatra tal-kumitat kif jiddisponi r-regolament u wisq inqas ma setgħet tintraċċa l-pubblikazzjoni tal-membri tal-Kumitat fil-Gazzetta tal-Gvern.

»Fin-nuqqas ta' ħatra formali tal-kumitat kif jiddisponi tali regolament 3, id-deċiżjoni għandha titqies bħala nulla u invalida u mingħajr ebda effett skond il-liġi.«

13. Ir-reg. 5 tal-L.S. 390.01 igħid illi stħarriġ bħal dan għandu jsir mill-kumitat tal-Kamra tal-Arkitetti maħtur taħt ir-Regolamenti nfushom. Il-qorti tifhem illi l-*"council of the Kamra tal-Periti"* msemmi fid-deċiżjoni appellata huwa fil-fatt dan il-kumitat.

14. Ir-reg. 3 tal-L.S. 390.01 igħid hekk dwar il-ħatra ta' dan il-kumitat:

»3. It-tmexxija u l-amministrazzjoni tal-Kamra tal-Arkitetti tkun fdata lil kumitat li jigi maħtur darba fis-sena mill-Kamra, u li jkun magħmul minn għaxar membri, li jeleġġu minn fosthom president, viċi president, segretarju u teżorier; sitt membri jiffurmaw *quorum*. L-ismijiet tal-membri tal-kumitat jigu ppubblikati fil-Gazzetta tal-Gvern.«

15. L-ismijiet tal-membri tal-kumitat maħtura għall-perjodu bejn Diċembru tal-2020 u Diċembru tal-2021 ġew ppubblikati bin-Notifikazzjoni tal-Gvern numru 1472 fil-Gazzetta tal-Gvern numru 20,541, tat-18 ta' Diċembru 2020.

16. Dan l-aggravju, li huwa x'aktarx fieragħ, huwa għalhekk miċhud.
17. It-tieni aggravju jgħid illi "d-deċiżjoni ma tindikax il-votazzjoni tal-kumitat kif tiddisponi l-liġi" u ġie mfišser hekk:

»Minn eżami tad-deċiżjoni li minnha qed isir l-appell odjern, jirriżulta illi m'hemm ebda indikazzjoni dwar il-votazzjoni tal-membri tal-kumitat, kif jiddisponi regolament 7 tan-Notifikazzjoni tal-Gvern 202 tal-1920.

»Regolament 7 tan-Notifikazzjoni jiddisponi illi "ebda deċiżjoni tali ma tkun valida jekk ma jkunx hemm favur tagħha l-voti ta' mhux inqas minn żewġ terzi tal-membri preżenti fil-laqgħa tal-kumitat".

»Minkejja tali disposizzjoni ċara kristall, ma jirriżulta ebda indikazzjoni dwar jekk imqar saret votazzjoni fi fhdan il-kumitat, u tali nuqqas għandu jwassal għan-nullità tad-deċiżjoni billi huwa ċar illi r-regolament jaħseb għall-modalità ta' kif għandha tittieħed id-deċiżjoni iżda l-kumitat ma rrikorriex għall-votazzjoni, u dan waħdu jrendi d-deċiżjoni nnifisha nulla u mhux skond il-liġi.«

18. Għalkemm kien ikun aktar għaqli għall-kumitat, fid-dawl ta' dak li jrid ir-reg. 7 tal-L.S. 390.01, illi fi-deċiżjoni jindika wkoll kemm mill-membri preżenti ivvutaw favur, il-presunzjoni fin-nuqqas ta' prova kuntrarja tibqa' *omnia præsumentur rite et recte facta esse* u kien imiss lill-appellanti tagħmel il-prova kuntrarja billi tħarrek lis-segretarju tal-kumitat biex jixhed dwar ir-riżultat tal-votazzjoni. Il-kumitat għandu jitqies li jaf il-liġi li tir-regolah u jekk irregistra deċiżjoni għandu jitqies illi irregistraha bħala deċiżjoni tiegħu għax ittieħdet kif trid il-liġi.

19. Dan l-aggravju wkoll huwa għalhekk miċhud.

20. It-tielet aggravju jgħid li d-deċiżjoni kienet *ultra vires* u ġie mfišser hekk:

»Il-kumitat mar *oltre* l-poteri tiegħu meta ddispona illi l-ammonizzjoni għandha tiġi registrata fir-*records* tal-perit esponenti, liema registrazzjoni għandha tikkostitwixxi aggravvju f'każ ta' lmenti oħra tal-istess natura li jistgħu jiġu ppreżentati fil-futur. F'dan ir-rigward, issir riferenza għar-regolament 6 tan-Notifikazzjoni tal-Gvern 202 tal-1920 kif emendat, illi jiddisponi illi l-kumitat għandu s-setgħa biss illi jikkastiga lil perit kif ser jingħad:

»“b’ammonizzjoni jew sospensjoni mill-eżercizzju tal-professjoni għal perijodu ta’ mhux aktar minn tnaħ-il xahar, jew b’sospensjoni għal kull żmien jew tneħħija ta’ persuna tali minn membru tal-Kamra tal-Periti [*recte*, tal-Arkitetti].«

»Huwa ovvju illi l-kumitat għażel illi jmur kontra l-poteri tiegħu meta ddecieda illi għandu jirreġistra l-ammonizzjoni li ngħatat lill-perit esponenti u li għandu jiġi kkunsidrat jekk, fil-futur, għandu jsir xi lment ieħor. Dan bl-ebda mod m’huwa permess skond l-Avviż Legali u jikkostitwixxi kastig perpetwu fil-konfront tal-perit esponenti mingħajr ebda bażi legali. Għaldaqstant, il-kastig imur *oltre* dan permess skond il-liġi u għandu jiġi annullat.«

21. Huwa minnu illi, jekk – kontra dak li tawgura din il-qorti – għad ikun hemm xi lment ieħor kontra l-appellanti, dak l-iment, jekk jinsab ġustifikat, għandu jgħorr miegħu l-piena li tidher xierqa lill-kumitat ta’ dak iż-żmien li jieħu d-deċiżjoni, u dik id-deċiżjoni ma għandhiex tkun kondizzjonata bid-deċiżjoni appellata. Fi kliem ieħor, għalkemm f’każ li għad jista’ jinqala’ fil-futur il-kumitat ta’ dak iż-żmien ikollu s-setgħa li jqis illi r-ripetizzjoni ta’ mgħieba ċensurabbli titqies bħala infrazzjoni aktar gravi, dik tkun deċiżjoni li tittieħed f’dak iż-żmien u mhux minn issa. Kien ikun aktar korrett il-kumitat li kieku flok “*shall constitute an aggravating factor*” qal “*may constitute an aggravating factor*”, aktar bħala twissija milli bħala parti mill-pieni. Dan ma jwassalx għan-nullità tad-deċiżjoni, billi mhux id-deċiżjoni kollha hija *ultra vires* iżda jolqot biss il-parti vizzjata tad-deċiżjoni.
22. Bla ħsara għalhekk għall-aggravji l-oħra, jekk id-deċiżjoni tinżamm fis-seħħ għandha ssir korrezzjoni fid-deċiżjoni f’dan is-sens.
23. Min-naħa l-oħra l-qorti ma tara xejn ħażin fil-fatt illi d-deċiżjoni tiġi reġistrata. Hija fost l-*acta* tal-kumitat u għandha għalhekk biss tiġi reġistrata. Barra minn hekk, ċertament hemm interess leġittimu li jkun magħruf ir-*record* tal-persuna, u l-fatt li kontrib ikun hemm diversi lmenti ġustifikati leġittimament jista’ jkollu effett fuq il-piena, sakemm dik id-deċiżjoni

tittieħed fil-waqt opportun u mhux minn qabel. Hemm differenza bejn żball li jittieħed darba u żball li jirrepeti ruħu darba wara oħra.

24. L-aggravju għalhekk – sakemm id-deċiżjoni ma titħassax għal xi aggravju ieħor minn dawk li għad irridu nqisu – għandu jintlaqa’ biss fis-sens imfisser fil-paragrafi 21 u 22, *supra*.

25. Ir-raba’ aggravju jgħid illi l-appellanti “ma ngħatatx l-opportunità illi tiskolpa ruħha skond il-liġi” u ġie mfisser hekk:

»Il-kumitat mexa kontra d-dispożizzjonijiet tar-regolament 7 tan-Notifikazzjoni tal-Gvern 202 tal-1920 kif emendat meta naqas milli jagħti lill-esponenti l-opportunità li tiskolpa ruħha kif kellu obbligu illi jagħmel.

»Mill-istess deċiżjoni, jirriżulta illi l-kumitat investiga l-ilment li kien sarlu mill-intimat permezz ta’ *email* datat 13 ta’ Mejju 2019, li permezz tiegħu dan tal-aħħar kien allega illi l-esponenti kienet ħatja ta’ negligenza grossolana u inkompetenza minħabba rapport illi hija kienet issottomettiet lill-*Building Regulations Office* rigward il-barricata illi kienet qed tagħlaq *drive-in* minn sit fi Triq Bernardette San Gwann illi kienet qed tiġi żviluppata u liema żvilupp kien qed issir taħt is-sorveljanza u r-responsabbiltà tal-perit esponenti. Huwa wkoll kien iproduċa *post* illi huwa kien għamel fuq il-medja soċjali fejn, fost l-oħrajn, qal illi d-*developer* kien iproduċa rapport mill-perit esponenti li jgħid testwalment “*this wall is safe for use as a barrier in a drive-in!*”.

»L-esponenti ngħatat kopja bil-miktub tal-allegazzjonijiet li kienu saru lha da parti tal-intimat u kienet ipprezentat kopja tal-ittra li kienet ġiet mgħoddija lill-*Building Regulations Office* fejn spjegat il-qagħda perikoluża ta’ ħajt eżistenti u l-miżuri li ttieħdu sabiex tali ħajt jitneħħa u jiġi sostitwit b’mod temporanju b’*temporary fence*”. Hi kienet spjegat lill-*Building Regulations Office* illi dan kien sar bil-kunsens tal-proprjetarju tas-sit adjaċenti (preżumibbilment il-proprjetarju tas-sit tad-*drive-in* ukoll), u spjegat x’passi setgħu jittieħdu sabiex il-ħajt jerġa’ jittella’ b’mod permanenti kemm jista’ jkun malajr. Dan kollu jirriżulta mid-deċiżjoni nnifisha. Minn qari tal-istess deċiżjoni jirriżulta illi l-perit esponenti kkollaborat bi shih mal-kunsill u għaddiet l-informazzjoni kollha rikjesta minnha, inkluża korrispondenza illi kienet bagħtet lill-kuntrattur fejn issolleċtitatu u fakkritu sabiex ir-rikostruzzjoni tal-ħajt issir kemm jista’ jkun malajr ... ..

»Kif jirriżulta mill-kontenut tad-deċiżjoni, u wara illi l-president tal-Kamra tal-Periti ta’ dak iż-żmien kienet ikkorrispondiet mal-partijiet, saret laqgħa tal-kunsill tal-Kamra tal-Periti nhar il-20 ta’ Mejju 2019 fejn is-sottomissjonijiet kollha ġew riveduti u kien ġie deċiż illi l-kunsill kellu jivverifika l-kontenut tar-rapport illi l-perit esponenti kienet għaddiet lill-*Building Regulations Office*.

»Iktar minn sentejn wara, il-kumitat iltaqa' fit-2 ta' Awwissu 2021 biex jirrevedi l-każ u għadda sabiex iddeċieda dwar il-każ mingħajr ma ta lill-perit esponenti l-opportunità mogħtija espressament mill-liġi sabiex tiskolpa ruħha dwar il-fondatezza *o meno* tal-allegazzjonijiet fid-dawl tas-sottomissjonijiet kollha illi l-kumitat kellu għad-dispozzjoni tiegħu, inkluża l-informazzjoni ottjenuta mill-*Building Regulations Office*. Dan kien obbligu legali tal-kumitat li naqas milli jakkorda lill-perit esponenti l-opportunità biex tiddefendi lilha nnifisha u tali nuqqas waħdu jrendi nulla l-eventwali deċiżjoni illi ttieħdet u li minnha qed isir l-appell odjern.

»*Oltre* illi tali obbligu legali tal-kumitat huwa espress mill-Avviż Legali li għat-tenur tiegħu ttieħdu l-proċeduri kontra l-perit esponenti, dan in-nuqqas jikkostitwixxi ksur tal-prinċipju ta' *audi alteram partem*. Jiġi relevat illi l-perit esponenti qatt ma ngħatat l-opportunità sabiex tispjega ċ-ċirkostanzi li fihom għamlet ir-rapport u l-kuntest li fih sar iżda l-kumitat sempliċement qabad u iċċita partijiet minnu u wasal għal dak li seta' ġara u l-impresjoni li setgħet ingħatat. *Del resto* dawn huma bir-rispett kollu kollha spekulazzjonijiet da parti tal-kumitat u l-ebda professjonist m'għandu jinstab ħati ta' ebda nuqqas abbażi ta' tali spekulazzjonijiet ipotetiċi li huma r-riżultat ta' nuqqas ta' indaġni da parti tal-kumitat illi lanqas indenja ruhu mqar jibgħat għall-perit sabiex jieħu sodisfazzjon dwar iċ-ċirkostanzi li wasslu għall-preparazzjoni tar-rapport da parti tagħha.

»Ma jridx jintesa li l-proċeduri in kwistjoni huma ta' natura penali tant illi r-regolament 6 tal-L.S. 390.01 jittratta dwar il-piena li tista' tiġi imposta fi proċeduri ta' din ix-xorta, *inter alia* l-ammonizzjoni, hekk kif komminata f'dan il-każ. Billi l-*board* huwa ta' natura kważi ġudizzjarja u qiegħed jopera fl-ambitu penali għandu jopera fir-rispett tad-drittijiet fundamentali tal-bniedem, senjatament fir-rispett tal-garanziji kostituzzjonali u l-garanziji offerti mill-Konvenzjoni għad-Drittijiet tal-Bniedem. Il-Konvenzjoni tirrikjedi smiġħ pubbliku:

»... ..

»Huwa għalhekk inkonċepibbli li proċeduri ta' indole penali jitmexxew *in camera*, għaliex:

»“275. The entitlement to a ‘public hearing’ in Article 6 §1 necessarily implies a right to an ‘oral hearing’ (*Dory v. Sweden*, §37).¹

»Għalkemm jeżistu eċċezzjonijiet, fil-każ ta' proċeduri ta' indole fattwali, bħal dak in eżami s-smiġħ *viva voce* fil-preżenza tal-esponenti kien rekwiżit indispensabbli.

»An oral hearing may not be required where there are no issues of credibility or contested facts which necessitate an oral presentation of evidence or cross-examination of witnesses, and where the accused was given an adequate opportunity to put forward his case in writing and to challenge the evidence against him.”²

»Xejn minn dan ma sar. Kif ingħad aktar 'il fuq l-esponenti ma ngħat-atx opportunità sabiex tiddefendi ruħha u huwa proprju għalhekk li d-

¹ »*Guide on Article 6 – Right to a Fair Trial (criminal limb)* – https://www.echr.coe.int/documents/guide_art_6_criminal_eng.pdf «

² »*Ibid.*«

deċiżjoni appellata għandha tiġi mħassra. Kellu jkun hemm smiġh *viva voce* fejn l-esponenti kellha tingħata l-opportunità tressaq il-każ tagħha sabiex tiddefendi ruħa mill-allegazzjonijiet rivolti lejha, speċjalent f'każ bħal dan fejn il-kwistjonijiet ta' fatt kellhom importanza assoluta.

»Dan l-obbligu da parti tal-kumitat m'hu xejn flief l-applikazzjoni tar-regola ta' *audi alteram partem*, prinċipju ta' gustizzja naturali ... ..

»Huwa evidenti illi din l-opportunità ma ngħatatx lill-perit esponenti u li dan għandu jwassal għan-nullità tad-deċiżjoni meħuda kontriha.«

26. L-appellanti kienet mgħarrfa b'dak li allega kontriha Simon Ciantar u ngħatat l-opportunità li twieġeb. Barra minn hekk, ma kien hemm ebda kwistjoni ta' kredibilità ta' xhieda għax il-kwistjoni kienet biss dwar jekk dak li stqarret l-appellanti – illi “*The fence was ... .. found to be stable*” – setax jiftehem li kien ilqugħ biżżejjed għall-użu tad-*drive-in*, kwistjoni li hija fil-kompetenza teknika tal-kumitat u li ma teħtieġ ebda smiġh ta' xhieda. Fiċ-ċirkostanzi ma kien hemm ebda ħtieġa impellenti ta' smiġh *viva voce*.

27. Madankollu, fil-fehma ta' din il-qorti huwa relevanti dak li qalet l-appellanti fis-17 ta' Mejju 2019 bi tveġiba għat-talba tal-kumitat li tgħidilhom jekk ir-rapport imsemmi minn Simon Ciantar kienx dak tal-25 ta' Marzu 2019, riprodott fuq³. Wieġbet hekk: “*I suppose you need to ask Mr Ciantar to which report he refers*”. Il-kumitat staqsa lil Simon Ciantar, li wieġeb li ma kellux kopja. Il-kumitat imbagħad ikkomunika mal-*Building Regulations Office* li kkonferma illi r-rapport tassew kien dak tal-25 ta' Marzu 2019.

28. L-appellanti iżda ma ġietx mgħarrfa b'dan il-fatt, u għalhekk baqgħet ma tafx jekk l-ilment kienx dwar ir-rapport tal-25 ta' Marzu 2019 jew dwar xi rapport ieħor. Huwa minnu għalhekk illi ma kellhiex opportunità sħiħa li twieġeb għall-allegazzjonijiet magħmula kontriha.

---

³ Fol. 3

29. Għalkemm huwa minnu illi x'aktarx l-appellanti kienet taf x'rapporti għamlet u liema wieħed kien jittratta proprju dwar l-ilqugh temporanju li minhabba fih inħoloq dan l-episodju, dan ma huwiex biżżejjed biex jagħti serħan il-moħħ illi l-proċess sar b'ħarsien sħiħ tad-drittijiet ta' difiża tal-attriċi, aktar u aktar meta tqis ukoll il-konsegwenzi serji li l-proċess kellu għall-appellanti.
30. Għal din ir-raġuni dan l-aggravju għandu jintlaqa'. Billi dan hu biżżejjed biex jintlaqa' l-appell, ma jibaqax meħtieġ li nqisu wkoll l-aggravji fil-meritu.
31. Il-qorti għalhekk tilqa' l-appell, tħassar id-deċiżjoni appellata u tordna li l-atti jintbagħtu lura lill-kumitat tal-Kamra tal-Arkitetti sabiex dan jisma' l-każ mill-ġdid wara li jgħarraf lill-appellanti li r-rapport li dwaru sar l-ilment huwa dak tal-25 ta' Marzu 2019 u jisma' x'għandha xi tgħid l-appellanti dwaru.
32. Billi l-proċess għadu ma ngħalaqx, f'dan l-istadju kull parti tħallas l-ispejjeż tagħha.

Giannino Caruana Demajo
President

Tonio Mallia
Imħallef

Anthony Ellul
Imħallef

Deputat Reġistratur
gr